

ИЗЛОЖБА "БЕОГРАДСКИ СКУЛПТОРИ 1900-1950"

ЗА ЛИЦА ОШТЕЋЕНОГ ВИДА

22.10. - 14.11.1991.

Многобројне и разноврсне активности Народног музеја током протеклих година откриле су његове изванредне могућности и резултате који су у оквиру музеолошких делатности не само у нашој средини добро познати, већ и у иностранству. Посебно када је реч о великим изложбама предмета материјалне културе и уметности из наших фондова и музејских збирки многих светских центара.

Међутим, до сада, колико је познато, Народни музеј први пут у својој скоро 150-годишњој историји данас отвара специјалну изложбу за лица оштећеног вида "Београдски скулптори 1900-1950".

Изложба обухвата 13 дела 13 најпознатијих вајара поменутог временског периода, међу којима су Петар Убавкић, Ђорђе Јовановић, Живојин Лукић, Драгомир Арамбашић, Симеон Роксандић, Душан Јовановић-Ђукин, Петар Палавичини итд. Из њиховог обимног стваралачког опуса одабрана су карактеристична дела у бронзи, камену и дрвету. Избор радова и концепт аутора изложбе, Владимира Поповића, кустоса Народног музеја, темеље се управо на сврсисходности њене намене и основним принципима упознавања ликовних вредности тактилним методима, додиром.

Изложбе ове врсте нису реткост у свету, јер осим музеја као организатори се појављују и хуманитарне установе, разне фондације и удружења. Хендикепирана лица, различитог узраста, представљају знатну друштвену групацију којој се не пружа увек довољна пажња, у првом реду већим избором програма из области културе и уметности. Отуда, опредељујући се за припремање ове изложбе имали смо у виду не само музеолошке могућности и проширење обима делатности, већ и испуњавање занемареног задатка на пољу приближавања и коришћења културне баштине од стране ширег круга хендикепираних. И то како у едукативне сврхе, тако и за самостално, непосредно доживљавање уметничког стваралаштва.

Придржавајући се одређених стандарда поставке специјализованих изложби, за лица оштећеног вида, пажња је посвећена, пре свега, њеној функцији и њеној специфичној публици. Јер, непосредни сусрет-контакт са вајарским делима лицима оштећеног вида пружа незаменљиву могућност да тактилним методом откривају вредности, лепоту и особености ликовног стварања. С тим у вези, а после систематске обраде адекватних поступака и садржаја везаних за рад са лицима оштећеног вида, аутор је понудио заокружену ликовну целину која преко малог броја различитих примера указује на развој и стилске одлике скулптуре у току прве половине нашег века. На тај начин истакнута је тежња за смањењем потешкоћа за разумевање, оптерећење и концентрацију корисника. Наиме, учињен је покушај да се избегне презасићеност публике масом нових, непознатих података, утисака и доживљаја. Оваквим приступом тежило се успостављању равнотеже између броја изложених дела и потенцијалних могућности публике за схватање и откривање њихових вредности. Иако је изложба намењена лицима оштећеног вида она може бити занимљива и за све оне посетиоце које интересује стваралаштво уметника који су поставили темеље развоју скулптуре у Србији. Истовремено, истичемо да је њена оригиналност, између осталог, у томе што се својом поставком одваја од уобичајених изложби и што ће се на једном месту одвијати специфични процес рада и приступ уметничким делима уз стручну помоћ специјалиста за ту врсту посла. Удруживањем стручњака Народног музеја и Дефектолошког факултета у Београду, као и незаобилазне и велике подршке и помоћи Савеза слепих и слабовидих Србије, остварена је прва изложба са одређеном наменом. Захваљујући свим учесницима на припремама и реализацији изложбе, очекујемо да одзив оних којима је превасходно намењена неће изостати. Такође, не треба изоставити и то да Народни музеј отварањем ове специјалне изложбе чини свој скромни допринос интегрисању лица оштећеног вида у оквиру културног живота града и да се активно укључује у токове савремених музејских поливалентних длеатности.

Изложба је отворена сваког дана осим понедељка од 11 до 13 сати.

IZLOŽBA "BEOGRADSKI SKULPTORI 1900-1950"
- KATALOG RADOVA -

6. 1. Arambašić Dragomir (1881-1945), CAR DUŠAN, bronz, visina 76 cm.
5. 2. Bodnarov Stevan (1905), PORTRET LJUBICE SOKIĆ, bronz, vis. 39,5 cm.
12. 3. Jovanović-Djukan Dušan (1891-1945), GLAVA DEVOJKE, bronz, vis. 34 cm.
4. 4. Jovanović Djordje (1861-1953), MERKUR, bronz, vis. 57 cm.
2. 5. Iukić Živojin (1889-1934), GLAVA DEČAKA, kamen, vis. 39,9 cm.
7. 6. Palavičini Petar (1887-1958), PORTRET JAŠE PRODANČIĆA, bronz, reljef, prečnik 25,4 cm.
3. 7. Roksandić Simeon (1874-1943), AUTOPORTRET, bronz, vis. 47,6 cm.
8. 8. Rosandić Toma (1878-1958), ŽENSKA GLAVA, drvo, vis. 50,5 cm.
11. 9. Stanković ~~R~~adeta (1905), VODONOŠA, bronz, vis. 72,5 cm.
13. 10. Stijović Rista (1894-1974), SOVA, crveni granit, vis. 40 cm.
10. 11. Stojenović Sreten (1898-1960), UMETNIKOVA KOI, bronz, vis. 36 cm.
9. 12. Tomić Mihailo (1902), MLADIĆ KOJI SVIRA, bronz, vis. 75 cm.
1. 13. Petar Ubavkić (1850-1910), PORTRET KRAJKA ALEKSANDRA OBRENOVIĆA, bronz, vis. 88 cm.

Izbor radova
Vladimir Popović